

PANORAMA

2 MAART 1944 - No. 5

LOSSE NUMMERS 16 CEN

DE SPROKKELAAR

Teek. H. Gl.

Met pantserwagens en volgauto's op den modderweg.

Met de zware pantserwagens weet men de moeilijkheden van den weg beter te overwinnen. De breede rupswielen banen zich zelfs door de diepste modderpoelen een weg.

SLECHTE WEGEN IN SOVJET-RUSLAND

De toestand der wegen is in Sovjet-Rusland verre van ideaal, zoals men uit nevengaannde fotoserie kan zien. Vooral in voor- en najaar maken de dagenlang aanhoudende regenbuien de verbindingswegen, die, gezien de enorme afstanden, slechts zelden bestraat zijn, tot onbegaanbare modderpoelen. Zelfs de best uitgeruste grote vrachtwagens hebben moeite om zich door de modderbrij heen te werken. Dit scheidt vaak problemen, die niet zoo maar met een handdraaien kunnen worden opgelost. Maar ondanks alles komt men de hindernissen te boven en dan gaat het weer verder, het doel tegemoet.

Met vereende krachten wordt een tot over de assen in de modder weggezakte wagen opgelicht en hoogerop aan den kant gezet.

Omgevallen! Snel wordt de vrachtauto van zijn last ontdaan en daarna wordt hij door een pantserwagen uit de modder getrokken.

Voor de derde maal maken de auto-colonnes de modderperiode aan het oostelijk front door. Met taaie volharding werken de voertuigen zich door de dikke, klevrige brij.

Tot de assen in de modder, en toch weet de lichte, gemakkelijk wendbare wagen er zich uit te draaien.

SS Kriegsberichtler Pottensteiner-O/H

VERDACHT VAN DIEFSTAL

door Andries Gerbens

Tjonge, jonge... wat een regenwater valt er vandaag uit den hemel. Wel voor een heele maand tegelijk.

Dikke Bertus, de waard van „Het gouden Kalf”, kijkt met glimmende oogjes en 'n heimelijk lachje om zijn mond naar den stroomenden regen. Zoo'n buitenkansje heeft hij maar zelden op Zondagmiddag.

Voor de jongens van Slibbedam is al die natigheid een strop, want van voetballen komt vandaag natuurlijk niets.

„Het veld op den Beemsterweg staat blank,” had Manus den waard vanochtend al gerapporteerd, toen hij als trouwe eerste Zondagsklant zijn pilsje kwam halen.

„Dat belooft dan niet veel goeds voor de voetballers,” had dikke Bertus geantwoord, terwijl hij met de spaan den schuimkop van het bierglas streek. Maar in zijn kleine kroegbazenhartje jubelde het van genoegen toen Manus die boodschap bracht.

Nu zou vanmiddag immers al het volk, dat anders 's Zondagmiddags op het voetbalveld zat, bij hém komen en dat betekende dus een dagje, dat zeker weer de heele maand goedmaakte.

Dikke Bertus kijkt met steeds meer genoegen naar de vette droppels op zijn ruiten, want hij ziet niet alleen den regen, die van geen ophouden weet, maar ook al het manvolk van Slibbedam, dat over zijn drempel komt.

Het wordt al gezellig druk in het café. De drie biljartafels zijn al sinds een half uur in gebruik en vrijwel aan ieder tafeltje zitten de jongens en mannen van Slibbedam, bij groepjes van zes of acht, te kaarten.

Dikke Bertus krijgt het nu druk. Hij komt handen te kort voor al die „mij nog een donkertje, Bertus”. Gelukkig gaat om drie uur zijn dochter Betsie achter het buffet staan en dan komt er schot in de bediening.

„Hé, Arie... jij moet stooten,” zegt een stem aan het biljart.

„Ja, wacht effe, jé,” antwoordt Arie nijdig en staat in al zijn zakken te tasten met een gezicht of hij de honderdduizend verloren heeft.

„Wat sta je nou te doen?” vraagt de stem aan den anderen kant van het groene laken.

„Ik... ik... ik... ben... ik ben al mijn sigaretten kwijt... Ze... ze... hebbe me bestole...”

De biljarters staken het spel. Overal wordt er gezocht. Onder de biljartafels, op het buffet, onder de stoelen... overal.

„De mijne hebbe ze ook gegapt,” schreeuwt opeens Tinus, de vrachtrijder, door het café, zoodat iedereen van zijn spel opkijkt.

„De mijne zijn ook weg,” merkt Rinus, de melkrijder, onthutst op.

In tijd van een oogenblik staat heel „Het gouden Kalf” op zijn kop.

Iedereen is van zijn stoel gesprongen. Iedereen grijpt van schrik in zijn jaszakken en iedereen ontdekt dat zijn sigaretten of sigaren verdwenen zijn.

De mannen schreeuwen en tiëren. De jongens stooten stoelen omver en kruipen in alle hoeken en gaten om nog iets van hun kostbaar eigendom terug te vinden.

Het tumult in „Het gouden Kalf” wordt met de minuut heviger.

Slechts één bezoeker blijft rustig. Het is een vreemde heer. Niemand in Slibbedam heeft hem ooit gezien. Al sinds een uur heeft hij bij het biljart gestaan. Hij deed niets anders dan kijken, met zijn handen in zijn overjas.

De vreemdeling doet net of hem al die herrie niets aangaat en blijft rustig staan waar hij staat.

De mannen van Slibbedam fluisteren wat tegen elkaar en ondertusschen werpen ze vijandige blikken in de richting van het biljart, waar de vreemdeling zijn biertje drinkt.

Dikke Bertus, die bij het eerste alarm al rondgekeken heeft wie de dief zou kunnen zijn, deelt het vermoeden van de dorpelingen en verdwijnt ongemerkt naar de achterkamer, waar de telefoon hangt....

En kwartier later stappen drie breedgeschouderde veldwachters het café binnen.

Dikke Bertus schuift tusschen de verwarde gasten door en vertelt zoo vlug als zijn verschrikte zenuwen dat toelaten wat er gebeurd is. Ook wijst hij met zijn hoofd in de richting van den vreemden heer alsof hij daarmee bevestigen wil: Als je het mij vraagt geloof ik dat die knaap er wel meer van weet.

Hoewel er geen enkel bewijsstuk is, toch is het voor iedereen duidelijk, dat niemand anders dan de vreemdeling de dief kan zijn. Ook de veldwachters zijn hiervan overtuigd en daarom besluit brigadier van der Veldt om maar meteen dat heerschap het mes op de keel te zetten.

„Mijnheer,” buldert hij onder zijn gedraaide snor, „u wordt verdacht van diefstal. Daarom gelast ik dat u zich laat fouilleeren.”

Iedereen houdt den adem in, benieuwd naar hetgeen de vreemdeling zeggen zal.

„Van diefstal kunt u mij wel verdenken, mijnheer,” antwoordt de vreemdeling rustig, „maar het staat nog te bezien of u daar in het

openbaar het recht toe hebt. Ik kan u de verzekering geven dat ik onschuldig ben. Ja, ik zal het u bewijzen. Fouilleert u mij maar. Doch op één voorwaarde: met de andere aanwezigen in het café zult u hetzelfde doen.”

Daar stemt de brigadier mee in. Dat moet hij trouwens wel doen, want als de man waarheid spreekt, zal een ander de dief moeten zijn.

Het is ademloos stil, als de twee veldwachters de zakken van den vreemdeling stuk voor stuk onderzoeken.

Een mesje... een kaartspel... een spoorboekje... een leeg lucifersdoosje met een telefoonnummer er op en een huissleutel... Dat is de heele buit. Zelfs geen sigarettenpeukje vinden de veldwachters.

De brigadier kijkt of hij zijn laatsten cent verspeeld heeft. Dan zegt hij tegen de veldwachters: „Nu de anderen.”

Stuk voor stuk worden de drieëndertig bezoekers gefouilleerd. Geen zakje wordt overgeslagen....

Niemand heeft ook maar één sigaret in zijn bezit. Niet één... Stomme verbazing....

Dikke Bertus heeft vele wonderlijke gebeurtenissen meegemaakt zoolang hij al waard is van „Het gouden Kalf”, maar zooiets als er vandaag voorvalt, neen, zooiets is nog nooit gebeurd.

Hij weet van alteratie niet hoe hij kijken moet. Opeens voelt hij hoe alle oogen op hém gericht zijn. Ja, da's waar. De veldwachters hebben hem in de drukte vergeten, maar hij moet zich ook aan een onderzoek onderwerpen.

Verstijft van schrik ziet dikke Bertus hoe een van de politiemannen zes pakjes sigaretten uit zijn rechterbroekzak haalt. Hij ziet met een angstig gezicht om zich heen in de hoop dat iemand hem te hulp zal komen in zijn benarde positie, maar niemand verroert zich.

Ja, het lijkt er zelfs op of men er schik in heeft dat zes van de verdwenen pakjes bij hem teruggevonden zijn, want de eigenaars halen met een spottend lachje hun eigendom voor zijn neus weg.

„En nu de twee veldwachters nog,” zegt opeens de stem van den vreemdeling.

De brigadier kijkt verschrikt op en zegt verontwaardigd: „Maar meneer, hoe kunt u zooiets eischen van ambtenaren in functie?”

„We hebben, meen ik, afgesproken,” merkt de vreemde heer kalmjes op, „dat iedereen, die hier aanwezig is, gefouilleerd zal worden. Daar hooren die twee veldwachters en u ook bij.”

De politiemannen kunnen hun woede nauwelijks meer verbergen. Maar toch ziet de brigadier zich genoodzaakt zijn twee assistenten te fouilleeren.

Het heele café schaterert van het lachen als de brigadier uit de zakken van de veldwachters het eene pakje sigaretten na het andere naar boven haalt. Er schijnt geen eind aan te komen. Meer dan twintig pakjes komen er uit de zakken te voorschijn....

„Het wordt zoetjesaan tijd, meneer,” briescht de brigadier, „dat u een eind maakt aan die grap. Ik zie mij anders genoodzaakt u voor den burgemeester te geleiden.”

„Aan uw verzoek zal ik gaarne voldoen,” antwoordt de vreemdeling onverstoord, „maar men heeft hier in het openbaar mijn reputatie en goeden naam aangetast. Ik sta derhalve volkomen in mijn recht om te eischen dat iedereen — verstaat u mij goed? — dat iedereen mijn voorbeeld navolgt.”

Alle kleur trekt weg uit het gezicht van den brigadier.

„Wat... wat... wat bedoelt u?”

„Ik bedoel,” zegt de vreemdeling langzaam en nadrukkelijk, „ik bedoel dat u ook gefouilleerd wordt.”

De jongens van Slibbedam, die plezier beginnen te krijgen in dit eigenaardige geval, stemmen met dezen eisch in en een van hen stapt naar voren en zegt gewichtig: „Ja, brigadier, nou is het jouw beurt. Eerlijk is eerlijk.”

De brigadier foetert en raast, maar het helpt hem geen zier.

En Homerisch gelach davert er door het café. Zelfs dikke Bertus vergeet er zijn modderfiguur mee en staat te schuddebuiken.

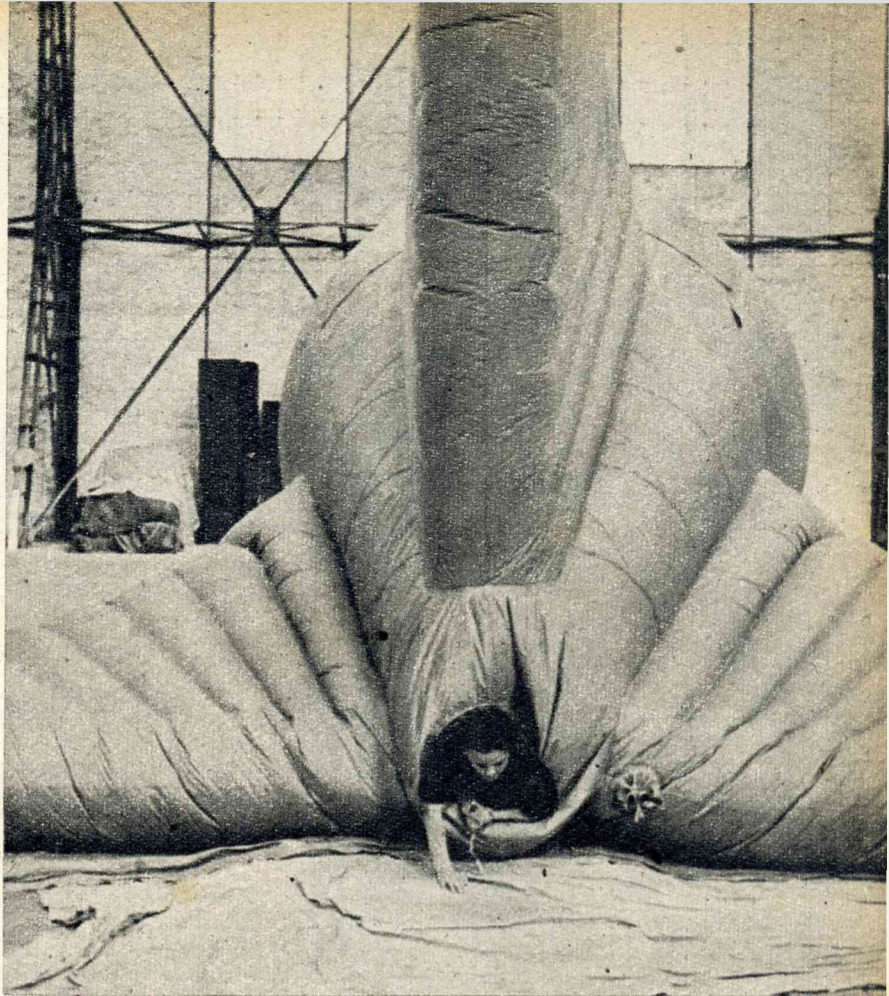
Uit de zakken van den brigadier trekt de man, die hem fouilleert, slierten sigaren alsof ze als kralen aaneengereggen zijn....

De brigadier staat perplex, maar als hij van de ontzetting wat beRomen is, weet hij niet verstandiger te doen dan maar mee te lachen.

Dan springt de vreemdeling met een handigen sprong op een stoel en verzoekt om stilte.

„Mijne heeren,” begint hij en knikt tegen eenieder alsof hij als conferencier op het podium staat, „alles wat hier vanmiddag is gebeurd is maar een grap. Het is een klein voorproefje geweest van hetgeen u vanavond in het Casinotheater te zien zult krijgen, wanneer u komt kijken naar de speciale voorstelling, welke ik, professor Ala-bibi, van beroep goochelaar, zal geven. Mijne heeren, tot vanavond acht uur in het Casinotheater, u is van harte welkom....”

Drie weken achtereen gaf professor Ala-bibi in Slibbedam voorstellingen voor uitverkochte zalen....

De ballonzijde wordt niet genaaid doch geplakt, wil de ballon volkomen luchtdicht zijn. De naden worden door speciaal daarvoor opgeleide arbeiders op dichtheid onderzocht nadat men den ballon niet met gas doch met lucht gedeeltelijk heeft gevuld.

KABELBALLONS UIT EIGEN GETEELDE ZIJDE

Voor het vervaardigen van kabelballons is zijde noodig.

En zijde is, naar men weet, het product van de zijderups.

Was voor Europa de teelt hiervan vroeger vooral in Zuid-Frankrijk en Italië inheemsch, thans heeft men ook in Duitschland daarvoor speciale inrichtingen, waar lichte vrouwenhanden de zijdecocons uit de rekken halen, waartusschen de zijderupsen zich hebben gesponnen. De verdere bewerking geschiedt mechanisch, en wanneer de zijde eenmaal gesponnen is, zijn het opnieuw vrouwenhanden, die de glanzende weefstof verwerken tot ze den vereischten ballonvorm heeft verkregen.

In de afdeling waar de zijderupsen zich inspinnen tusschen het latwerk. Zoowel de rupsen, die zich nog in moeten spinnen, als de reeds gesponnen cocons zijn op onze foto goed zichtbaar.

Twee vaardige meisjes bezig de zijdebaan in de vereischte breedte te knippen.

E. P. K. - Reels

Uit dagen van voetbalglorie. De tegenwoordige Bonds voorzitter, Karel Lotsy, wenscht Bakhuijs en Wels geluk na de 8-0-zege op België, in 1936.

Puck van Heel, die vierenzestig maal uitkwam voor Nederland, waarvan in bijna dertig wedstrijden als aanvoerder.

Twee „keierf” in den aanval. Leen Vente en Kick Smit brachten den doelman weer eens in het nauw!

De Xerxes-speler Lagendaal in een blijmoedigen r. juist met succes een van zijn kolossale schot.

*Een heerscher, thans
weer aan de macht:*

KONING VOETBA

op Ierland? Die tijd ligt nu ver achter ons, maar toch, de Nederlandsche voetballers mogen er zijn. Wie weet welke schoone zegepralen er straks op de top-prestaties uit het verleden zullen volgen.

De Nederlander is immer een systematisch aangelegd voetballer geweest, men streeft hier te lande naar systeem in het spel. En juist de botsing tusschen verschillende systemen maakt menigen wedstrijd zoo aantrekkelijk. Wie geniet er niet van zoo'n prachtig staaltje samenspel? Ook de zgn. solospelers kunnen wel eens aardig en geraffineerd spel laten zien, maar zij vergeten te dikwijls, dat ze op de eerste plaats onderdeelen behooren te zijn van een geheel en dat in die eenheid een groote kracht schuilt.

Zoo heeft iedere speler zijn eigen opvatting en wijze van spelen, zelfs de doelverdedigers verschillen dikwijls zeer in stijl. De ouderen zullen zich den dandy-keeper Beeuwkes nog wel kunnen herinneren, die, toeveende tusschen de palen, in rustige oogenblikken als een grand-seigneur heen en weer stapte en nog kans zag zijn toilet te verzorgen! En hoe verschillen de mannen, die na hem kwamen, niet in stijl! Toch waren zij allen prachtkerels, sportief en deskundig, doelverdedigers in optima forma, in één woord: goede voetballers.

Hoe wordt men eigenlijk een goed voetballer? Wij hebben deze vraag onlangs voorgelegd aan een bekend internationaal, die het dus zeker weten kan. Zijn antwoord luidde, dat aanleg en flair belangrijke factoren moeten genoemd worden. Daarnaast dienen echter een permanente oefening en training te komen. In de laatste jaren wordt aan die training bijzondere zorg besteed. Ze is methodischer en daardoor doeltreffender (óók in letterlijken zin) geworden. En er mag gezegd worden, dat zij uitstekende resultaten heeft bereikt. De interlandwedstrijden in de jaren vóór den oorlog hebben dit duidelijk aangetoond.

Nu wij spreken over internationale wedstrijden komen ons namen van voetballers voor den geest, die klinken als klokken.

Er is bijvoorbeeld Puck van Heel, de bekende links-half, die meer dan zestig maal voor het Nederlandsche elftal uitkwam. Hij mag 'n tacticus genoemd worden, een speler met gestadig overleg, wiens hoofd- en voetenwerk steeds harmonisch samengaan en die

in zijn lange voetballoopbaan maar weinig fouten op zijn rekening heeft staan. Er zijn méér uitblinkers in de middenlinie van het Nederlandsche elftal. Denken we bijvoorbeeld aan den Ajax-speler Anderiessen, den onvermoeibaren spiler, met groot élan van steunend en stuwend aanvallen, aan

Een ploeg uitblinkers: het Nederlandsche elftal, dat in 1934 tegen België speelde. Zittend v. l. n. r.: Wels, Vente, Bakhuijs, Smit en Mijnders. Staand v. l. n. r.: Anderiessen, Weber, Pelikaan, Van Male, Van Run en Van Heel.

Pelikaan, die het spel soms zoo verrassend weer aan Pauwe en verschillende anderen.

Bij de achterhoede trekken steeds weer spelers de de tacticus Caldenhoven, een voetballer van fraaiere formaat, en Weber, een krachtfiguur, die markant weet in te grijpen. Sijf van Run, een sterk speler, die in kwaliteit voor zijn ond rdoet. Ook doelverdedigers als Van Male en Halle mogen met eere wor. Zij 'jn bekend als rustige „houders” n sterken greep op den bal en een dikwij dige intuïtie bij het opstellen in het vangen van het „bruine monster”, al uit den verst verwijderden hoek.

Vele sterren telde eveneens de N voorhoede.

L. middenvoerspelers Vente, Lagendaal (weer in grooten vorm is) en Bakhuijs sporen op het groene veld dubbel en dw. Zij weten snel te handelen, zijn lenig bezitten een „merkwaardig hard schot, niet bij den oud-speler Jan Thomee, eens het Delftsche net doorboorde, tot teit van de toeschouwers uit die dager genoemde voorhoedespelers kunnen „pilen” op den doelman zenden, di afdwingen, zoowel wat zuiverheid va

De rechts- en linksbinnenspelers Pa tooveren met den bal, zij zijn uithouder weer onder hun bekoring brengen. En spelers Wels en Van Nellen. Als een v hadden zij vleugelen aan! We zouden keuze. Aan de genoemde kunnen bijvoe Paulus, die mede de eer, van ons lan

Maar er gaan ook nieuwe sterren fo titie trouw volgt, denkt onwillekeurig handigen midvoor, aan Van der Vegt, spelers Choufour van A.D.O. en De V van Stormvogels of Wille van E.D.O., geconstateerd, dat er in ons land jong goede beloften schenken voor de toeko juichingen, of in stilte van spanning t tot vreugde en bevrediging van het t

De energieke voorzitter van den Ne adviseurs zullen de juiste spelers zeker

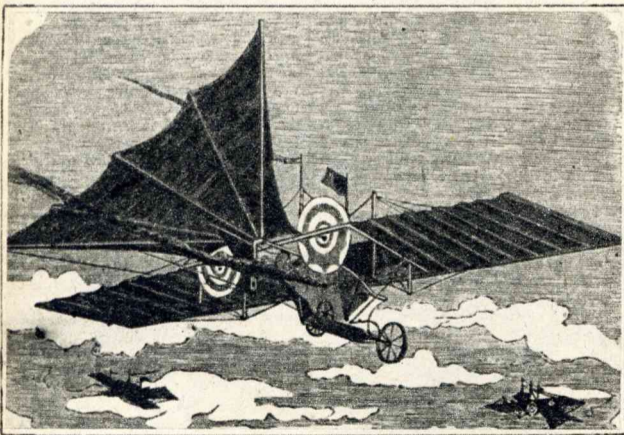
Het heeft er een tijd uitgezien of 't in ons land afgelopen was met koning voetbal. Zeker, de competities draaiden nog, de uitslagen kwamen in de krant, doch de ware geest ontbrak. Hoeveel leege plekken waren er niet op de tribunes?

Dat is den laatsten tijd erg veranderd. En vooral nu de afdelingskampioenen bekend zijn en de strijd om het kampioenschap van Nederland gaat ontbranden, schijnt de tijd van onze oude voetbalglorie weer-gekeerd. In drommen trekken de ware liefhebbers 's Zondags naar de groene velden. De jeugd laat zich eveneens niet onbetuigd en brengt moeder tot wanhoop door steeds maar weer met stukgeschopte schoenen thuis te komen.

Namen, die klinken als KLOKKEN

zucht van verlichting gaat door de rijen: de doelverdediger heeft den bal nog nét over de lat weten te werken en de scheidsrechter wijst naar de hoekvlag.

Er is een tijd geweest, dat het Nederlandsche voetbal een uitstekende naam had in Europa; wie herinnert zich niet onze klinkende overwinningen op de Belgen, op Frankrijk,

Het stoomvliegtuig uit 1844 met zijn „vlerken” en „twee stellen van waaiers of voortstuwars”. Het ging nimmer de lucht in.

De vorige eeuw was de eeuw van den stoom. In 1840 volbracht het eerste stoomschip de reis over den Atlantischen Oceaan, reeds eerder reden er stoomlocomotieven over de rails, zooals in ons land in 1839, toen de hijgende en puffende „Snelheid” voor het eerst een echten trein van Amsterdam naar Haarlem trok met de voor die dagen formidabele snelheid van bijna veertig kilometer per uur.

„Alles gaat met stoom...” luidde een bekend refrein, dat menig oudere zich nog best herinneren zal. En zoo léék het dan ook wel: stoommachines werden op steeds ruimere

curieus, dat we er willen staan.

Hoe was het in 1844 met de luchtvaart gesteld? De eenige luchtvaarder dier dagen was gezeten in een der ballons, die bij zeer speciale gelegenheden werden opgelaten, de eerste ballonvaart — een „tocht” van zeventig meter — dateert reeds van 1709. Deze ballon was dus een luchtschip, geconstrueerd volgens het „lichter-dan-de-lucht”-principe, dat later nog eens herleven zou in de Zeppelin. Er waren al heel wat ballons opgestegen eer een machine „zwaarder dan de lucht” den eersten sprong onthoog maakte, dat was in 1897. Die eerste vliegtuigen

ALLES GAAT MET STOOM....

schaal in fabrieken toegepast, tot in drukkerijen toe. En „stoom” werd een begrip voor snel en modern; noemden de brave plattelanders niet lang nadien een motorrijtuig nog „stoomfets”?

De mensch van de negentiende eeuw was echter niet tevreden met al dien stoom, hij wou vliegen óók. Is het dus wonder, dat er in die dagen een „stoom-luchtschip” werd bedacht? Dezers dagen is 't juist een eeuw geleden, dat de plannen voor deze machine vasten vorm aannamen en er afbeeldingen en heele beschrijvingen verschenen. En die zijn wel zoo een oogenblikje bij stil

waren zeer wankel gevalletjes met veel draden en stangen; een onnoozel benzinemotortje zorgde voor de benoedigde energie.

Neen, dan het „stoom-luchtschip” van 1844! Dat zag er heel wat kloeker uit; althans op de houtgravures, die de tijdgenooten er van maakten en waarvan er een hierbij een plaatsje vindt. En de uitvinder gaf hoog op van de voordeelen, die zijn machine het mensdom zou brengen.

Dat nam niet weg, dat hij ook wel enigen tegenstand verwachtte, doch daardoor wilde hij zich geenszins laten ontmoedigen. Ziehier zijn redeneering:

„Waarschijnlijk zal deze uitvinding bedilling en tegenkanting ontmoeten; en het is gemakkelij, in verbeelding zich omstandigheden voor te spiegelen, in welke deze uitvinding ten kwade zal kunnen worden aangewend. Het antwoord hierop moge oud en afgesleten zijn, maar het is voldoende: alle dingen kunnen misbruikt worden. De kleding kan door verkwistende weeldepraal iemand arm maken; eten en drinken kunnen in gulzigheid en dronkenschap ontwaarden; schier ieder heilzaam geneesmiddel kan tot een vergif gemaakt worden; een paard kan een moordenaar naar zijn slag-offer brengen en hem aan de gerechtigheid doen ontkomen; eene stoomboot kan sluikhandel en landdieverij ondersteunen door het middel tot eene snelle ontvlugting...”

Zooals men ziet, de uitvinder voorzag reeds een eeuw geleden welk gebruik het nageslacht van de luchtvaart zou maken, doch hij liet zich door deze sombere overwegingen niet weerhouden. En geestdriftig weidte hij uit over zijn

zongen de 19de-eeuwers en zij wilden zelfs met stoom de lucht in

twintig-paardekracht-stoommachine, die, met inbegrip van den condensor en het vereischte water, niet meer dan zeshonderd ponden zal wegen. En dan het fraaie vliegtuig, dat hij er bij heeft gebouwd! Bekijp op de oude afbeelding dit „vlerken-toestel”, dat, naar de bouwer verzekert, door de lucht zal zweven „met eene van deszelfs lange zijden vooruit, en eenigszins opgeligt”. De voortbeweging geschiedt door „twee stellen van waaiers of voortstuwars, gelijk aan de wieken van eenen windmolen”, die dan natuurlijk door de stoommachine in beweging worden gebracht. Opzij ziet men den rook ontsnappen.

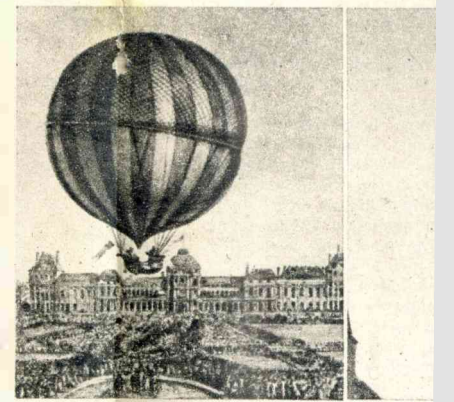
Een soort zeil, dat tevens als roer diende, ontbrak niet en bij een landing kon gebruik gemaakt worden van drie wielen. En zoo was eigenlijk alles prachtig in orde. Op één kleinigheid na: de stoommachine, hoewel „vernünftig samengesteld”, kon het fraaie vliegtuig niet van den grond krijgen! Daar had de uitvinder echter op gerekend, hij wilde zijn toestel starten op een hellend vlak, precies zooals thans nog wel door de zweefvliegers wordt gedaan. En dan gaat de rest vanzelf, want de onder het rollen verkregen snelheid doet de machine van den grond komen en het „van ter zijde sterk in-eendrijven der lucht is toereikend om het geheele gewigt der machine op te houden, juist als een frissche windkoele een vlieger ophoudt. Maar terwijl de alzoo door de snelheid te weeg gebragte luchtweerstand het dalen of neer-

vallen van het voertuig voorkomt, belet hij ook deszelfs vooruit-vliegen.” Tja, dat is natuurlijk minder mooi, doch de uitvinder staat voor niets. „Deze laatste moeilijkheid te overwinnen is de taak van de stoommachine,” eindigt hij laconiek.

En dáár kunnen we het bij laten. Want het is bekend genoeg: welke moeilijkheden de stoommachine ook mag hebben overwonnen, den uitvinder van dit fameuze luchtvaartuig heeft zij niet geholpen. Diens toekomstbeelden werden eerst ruim een halve eeuw later verwerkelijkt, toen de benzinemotor zijn zegetocht was begonnen.

De eerste vliegtuigen, die écht de l vliegtuig. Hierboven het toestel de S

Het luchtschip „lichter dan de lucht” was Links: een ballonvaart in 1783, rechts:

DERELINK GENEEST ZICHZELF

Vervolgroman door Hans Pennarts

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE: Warmold Derelink, een rijke jongeling, die na zijn mislukte ingenieursexamen zijn dagen in ledigheid slijt, raakt verliefd op een eenvoudige meisje, Annie Wegenhuis, dat de bijbetrekking van vestiairejuffrouw vervult. Warmold brengt haar 's avonds in zijn auto naar huis en dringt aan op verdere omgang. Zij weigert, zegt hem nog erger dingen hooren: „Systematisch vergiftigd; te veel weelde en geen arbeid!” Nu bezint Derelink zich: hij zal zichzelf genezen! Hij vraagt aan een ouden studievriend, thans directeur van een machinefabriek, om werk en krijgt het baantje van... kraandrijver. Om zijn vrienden te ontloopen, verlaat hij zijn luxe woning en betreft een sober kamertje in een arbeiderswijk. Dit maakt hem innerlijk sterker. Als hij op het werk door een jongen kerel uit de grap omver wordt geloopt, geeft hij dien zijn streek terug, waardoor hij stijgt in de achting der arbeiders. Hij promoveert tot walbaas, maar zijn kennis Annie ziet hij met een ander loopen en baloorig gaat hij naar zijn vroegere woning.

Hier ben ik op visite. Ik ben op bezoek bij mezelf, dacht hij en ook die gedachte verraste hem. Wat doe ik hier? Ik wilde me volgen met drank en ik wilde hier weer gaan wonen en leven als vroeger. Leven als vroeger? Waarom? Omdat je Annie met een anderen man gezien hebt? Heb je rechten op haar, kun je haar iets verwijten? Leven als vroeger? Stel je dat eens even voor, denk je dat heel goed in. Opstaan tegen tien uur, den heelen dag verbeuzelen, 's avonds drinken, tuiven, lanterfantant.

„Ik zal er mijn best voor doen, Frans,” zei hij glimlachend. „Die flesch kun je mee naar beneden nemen.”
„Blijft meneer vannacht hier?”
„Ja, ik blijf hier tot morgen na de lunch.”

ACHTSTE HOOFDSTUK

Hij stond voor zijn boekenkast en keek in gedachten naar een boek over hydraulica. Enkele uren geleden beriep je je in je verbouwereidheid over die „promotie” op je gezondheid; nog altijd ben je bang voor ziekte, nog altijd heb je aanvallen van hartkloppingen, duizeligheid, oogenblikken van beklemmenden angst, nooit heb je dat gesprek met Annie en dokter Busse-ling geheel vergeten en nu wil je van voren af aan beginnen met jezelf te vergiftigen?

Als de dagen beginnen te lengen, begint de winter te strengen. Eerst waren er enkele grijze dagen gekomen met een gemeenen noordwester, die dwars door je kleeven leek te gaan en die het kantoortje van den walbaas met de snorrende kachel tot een oase op de barre kade maakte. Daarna sneeuw! Als donkere schimmen bewegen de mannen door de witte warreling, de afvoerpijpen der fabriek dampden, tegen den avond hadden de vele zware mannenstappen het witte kleed tot een bruine modderbrij gestampt. Een dag dooi en vervolgens vorst.

„Ja, zet maar neer, Frans, dank je.”
Hij draaide zich om en sienterde naar het tafeltje bij den gashaard. Hij nam de flesch cognac op en rook aan den hals. Maanden lang had hij bijna geen alcohol gedronken; één keer een grog toen hij verkouden was, één keer twee borrels met zijn „maats” in een kroeg, toen ze de ruzie met Deelen afdrongen. Langzaam draaide hij de flesch in zijn hand om; hij zag Annie voor zich, zooals ze toen in den auto naar hem keek, daar op de Jan Luykenstraat, daarna zooals ze dien avond voor hem uitgelopen was. En plotseling deed hij de kurk er weer op en zette de flesch met een bons neer.

Die vorst hield volle twee weken aan; echtsen kraakten in het water en bondsden tegen de walbeschoeiing en tegen de ijzeren boorden der schepen. De kade was spiegelig in die eerste dagen van vorst en de arbeiders gleden uit en tuimelden. „Breek je nek voorzichtig, jô.” „Pas op de keien, ze zijn ook maar van steen.” Warmold liet zand strooien. Dat behoorde nu tot zijn plichten.

Nee! Nee! En nog eens nee!
Het begon langzamerhand behaaglijk in de kamer te worden. Hij liep naar de boekenkast, haalde er enkele technische werken uit zijn studietijd uit en begon zich daarin te verdiepen, af en toe sterke koffie sippend.
Tien voor twaalf was het, toen Frans, na een bescheiden klopje, de kamer binnengeschuid kwam met een flesch champagne. Hij zette de flesch en den kristallen kelk voor Warmold neer en wilde zich geruischloos weer verwijderen. „Wacht even, Frans,” zei Warmold, zijn boek neerleggende. „Haal nog een kelk.”
Frans gehoorzaamde.

Tja, die nieuwe plichten. Dat was in den beginne een gedachte, waar hij aan moest wennen, dat hij nu een man van gezag was, dat hij den eenen keer moest brullen: „Zeg, Vleuten, kun je de mannen niet wat meer laten opschieten?” en dat hij den anderen keer een oog moest toedoen, dat hij aan het dreunen en bonzen moest kunnen hooren, of er te ruw met het goed werd omgesprongen of dat het er mee door kon, dat hij bij een ruzie aan het geluid der stemmen moest kunnen onderscheiden of hij ze hun gang maar moest laten gaan, of dat het tijd werd tusschenbeide te komen. Aan Jan Dekker en Deelen had hij veel steun. „Zeg, baas, daar verderop spelen ze een aardig spelletje, of een kist binnen vijf of binnen tien minuten kapot kan. Ik wil later wel helpen de diggelen bij mekaar te vegen, als je maar weet, dat jij op je ziel krijgt.” „Laat die twee nou betijen, baas. Kom je er bij, dan maken ze vanmiddag weer heibel, en morgen weer en overmorgen weer, en 's avonds zitten ze bij mekaar thuis te schutjassen en lachen zich een ongeluk dat ze jou er tusschen gehad hebben.”

„Luister. Voortaan moet iemand — zie zelf maar, wie dat kan doen — eens in de veertien dagen twintig eieren, twee pond roomboter, twee kippen, een half Edammertje en twee flinke flesschen room bezorgen aan een adres dat ik je aanstonds zal geven. Ik weet niet, wat die dingen kosten, maar bereken maar ongeveer een vijfde of een tiende van den prijs. Dat komt van een verren neef van me, die boer is in den IJpolder en die nog verplichtingen aan me heeft. Is dat duidelijk?”

„Jawel, meneer.”
„Kun je er voor zorgen?”
„Jawel, meneer.”
„Goed, laat nou die flesch maar knallen.”
De flesch knalde, de wijn schuimde in de kristallen kelken en toen wachtten ze zwijgend, Warmold aan het tafeltje, het glas bij den steel peinzend ronddraaiend, Frans roerloos schuin achter hem.

„Jawel, meneer.”
„Kun je er voor zorgen?”
„Jawel, meneer.”
„Goed, laat nou die flesch maar knallen.”
De flesch knalde, de wijn schuimde in de kristallen kelken en toen wachtten ze zwijgend, Warmold aan het tafeltje, het glas bij den steel peinzend ronddraaiend, Frans roerloos schuin achter hem.

Van tijd tot tijd ook moest hij zijn stem verheffen aan de telefoon, als er „van kantoor” onredelijke eischen of klachten kwamen. Tusschen „kantoor” en „kade” heerschte een soort gemoedelijke vijandschap; stond Warmold aan de telefoon te blaffen, dan werd hij aange- moedigd door de mannen die toevallig in zijn kantoortje waren. „Goed zoo, baas, pak ze. Kij, ksjj.” „Niet laten kisten, baas.” „Harder schreeuwen, baas, ze zijn daar zoo stom als het achterreind van een varken.”

„Wat is je grootste wensch voor dit nieuwe jaar, Frans?” vroeg Warmold, terwijl hij zijn glas neerzette.

Warmold was nog geen drie weken walbaas, of de mannen hadden hun argwaan over deze snelle carrière al verloren — vriendje van den baas, dat zie je zoo! — en hij was gerangschikt onder de „geschikte knullen”.

„Als meneer het tóch vraagt, ik zou zeer tevreden zijn als meneer hier weer terugkwam,” klonk het stijfjes.

„Het is niet moeilijk, maar je mot het kennen. Hij ken het,” zei Jan Dekker en dat was kort doch zeer juist gezegd.
In den beginne beviel het werk op de kade hem wel. Het werk eische zijn geheele aandacht, er werd nauwkeurigheid en oplettendheid van hem verlangd en hij had minder tijd voor egoïstisch getob. Op de kraan had hij elk tochtje gevoeld, op de kade stond hij soms uren in den snerpden wind en merkte pas dat hij door en door koud was, als hij weer in zijn oververhit kantoortje kwam.

Warmold knikte. Hij had geweten dat dit het antwoord zou zijn, maar hij wilde toch met iemand klinken en ten minste één hartelijk woord hooren.

In de stille dagen, als er weinig gelost of geladen werd en op de kade een onwerkelijke rust heerschte, liep hij onder een of ander voorwendsel de fabriek binnen en bleef daar dan kijken naar de machines. Hij had in de montagehal bij het samenstellen van de machines geholpen, nu leerde hij het productieproces van het begin tot het einde kennen. De werkmeesters, maar al te blij met een belangstellend oor, gaven uitvoerige verklaringen en

VERVOLG OP BLADZIJDE 7

en Kick Smit De Xerxes-speler Lagendaal in een blijmoedigen ren. Hij heeft het nauw! juist met succes een van zijn kolossale schoten gelost!

G VOETBAL!

g fouten op zijn ers in de midden- we bijvoorbeeld ermoeibaren spil, a aanvallen, aan

lat in 1934 tegen België Smit en Mijnders. Staand le, Van Run en Van Heel.

Pellikaan, die het spel soms zoo verrassend weet te keeren, aan Pauwe en verschillende anderen.

Bij de achterhoede trekken steeds weer spelers de aandacht als de tacticus Caldenhoven, een voetballer van fraaien stijl en groot formaat, en Weber, een krachtfiguur, die markant en frappant weet in te grijpen. Sjet van Run, betrouwbaar en sterk speler, die in kwaliteit voor zijn collega's niet onrdooft. Ook doelverdedigers als Van der Meulen, Van Male en Halle mogen met eere worden genoemd. Zij zijn bekend als rustige „houders” met een fellen, sterken greep op den bal en een dikwijls merkwaardige intuïtie bij het opstellen in het doel en het vangen van het „bruine monster”, al is het ook uit den verst verwijderden hoek.

Vele sterren telde eveneens de Nederlandsche voorhoede.

In middenvoerspelers Vente, Lagendaal (die thans weer in grooten vorm is) en Bakhuijs hebben hun sporen op het groene veld dubbel en dwars verdiend. Zij weten snel te handelen, zijn lenig en soepel en bezitten een merkwaardig hard schot, al halen ze niet bij den oud-speler Jan Thomee, wiens kogel eens het Delftsche net doorboorde, tot groote hilariteit van de toeschouwers uit die dagen! De bovengenoemde voorhoedespelers kunnen echter ook „pillen” op den doelman afzenden, die alle respect afdwingen, zoowel wat zuiverheid van richting als kracht van schieten betreft.

De rechts- en linksbinnenspelers Tap en Smit munten uit in vele voetbalkwaliteiten. Zij kunnen aardig tooveren met den bal, zij zijn uthouders en uitblinkers, met een ferm schot, die het publiek steeds opnieuw weer onder hun bekoring brengen. En dan de snelle tochten langs de lijnen van de rechts- en linksbuitenspelers Wels en Van Nellen. Als een wervelwind passeeren zij de goed gevulde rijen van het publiek, als hadden zij vleugelen aan! We zouden nog méer namen kunnen noemen, maar moeten ons bepalen tot een keuze. Aan de genoemde kunnen bijvoorbeeld worden toegevoegd Mijnders, de Harder, Lenstra, Dräger, Paulus, die mede de eer, van ons land ophielden.

Maar er gaan ook nieuwe sterren fonkelen aan het Nederlandsche voetbal-firmament! Wie de competitie trouw volgt, denkt onwillekeurig aan spelers als een De Jongh van De Volewijckers, den snellen, handigen midvoor, aan Van der Vegt, den kranigen rechtsbinnen van H.B.S., aan de achter- en midden- spelers Choufour van A.D.O. en De Vroedt van Feijenoord, aan toekomstige nationale keepers als Kraak van Stormvogels of Wille van E.D.O. We zouden zoo door kunnen gaan. En met vreugde kan worden geconstateerd, dat er in ons land jonge spelers zijn in vele elftallen (en niet alléén de eerste-klassers), die goede beloften schenken voor de toekomst, die, als eens de stadions in ons land weer daveren van toejuichingen, of in stilte van spanning zwijgen, zullen uitblinken en het Nederlandsche voetbal hooghouden tot vreugde en bevrediging van het talrijke publiek.

De energieke voorzitter van den Nederlandschen Voetbalbond, de heer K. Lotsy, en zijn deskundige adviseurs zullen de juiste spelers zeker weten te vinden.

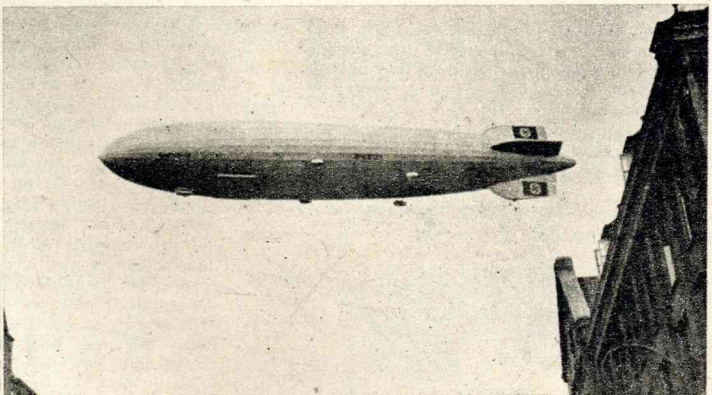
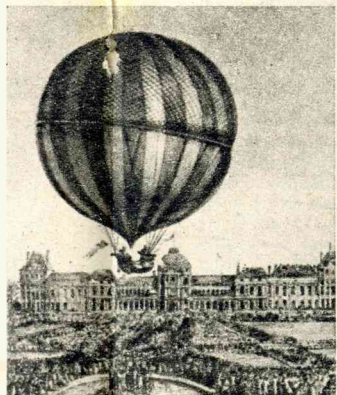
Zes voetballers, wier namen heel Nederland kent. Boven: doelverdediger Leo Halle, bijgenaamd „de leeuw van Deventer”, en de Ajax-buitenspeler G. Dräger. Daaronder de A.D.O.-achterspeler Choufour en de doelverdediger van E.D.O., Wille. Ten slotte B. de Harder van V.U.C. en de midvoor van de kampioensploeg De Volewijckers, D. de Jongh. Pan.-Valks 6, Pan.-archief 5

vallen van het voertuig voorkomt, belet hij ook dezelfde vooruit-vliegen.” Tja, dat is natuurlijk minder mooi, doch de uitvinder staat voor niets. „Deze laatste moeilijkheid te overwinnen is de taak van de stoommachine,” eindigt hij laconiek.

En dáár kunnen we het bij laten. Want het is bekend genoeg: welke moeilijkheden de stoommachine ook mag hebben overwonnen, den uitvinder van dit fameuze luchtvaartuig heeft zij niet geholpen. Diens toekomstbeelden werden eerst ruim een halve eeuw later verwerkelijk, toen de benzinemotor zijn zegetrocht was begonnen.

De eerste vliegtuigen, die écht de lucht ingingen, zagen er lang zoo fraai niet uit als het stoomvliegtuig. Hierboven het toestel de Spin, waarmede Fokker in 1911 zijn brevet haalde. Pan.-archief

Het luchtschip „lichter dan de lucht” was de ballon, die later zijn vervolmaking vond in de Zeppelin. Links: een ballonvaart in 1783, rechts: de Hindenburg tijdens een vlucht boven ons land in 1938.

s en zij wilden licht in

nmachine, die, met or en het vereischte honderd ponden zal liegtuig, dat hij er bij de oude afbeelding naar de bouwer verweven „met eene van oruit, en eenigszins ging geschiedt door ers of voortstuwens, eenen windmolen”, de stoommachine in t. Opzij ziet men den

ens als roer diende, landing kon gebruik wielen. En zoo was orde. Op één kleinige, hoewel „vernuttig fraaie vliegtuig niet ar had de uitvinder de zijn toestel starten ies zooals thans nog s wordt gedaan. En , want de onder het doet de machine van van ter zijde sterk in- toereikend om het e op te houden, juist een vlieger ophoudt. r de snelheid te weeg het dalen of neer-

geval voor men aan het haar begint. Wat het opmaken betreft, er zijn er velen die vinden, dat men toch altijd nog wat poeder stuift op de mouwen en verdere gedeelten, die niet door het manteltje beschermd worden. In geval men zich eerst opmaakt, moet men bij het aanschieten van de japon de lippen stijf sluiten, zoodat het lippenrood niet afgeeft, en ook zorgen, dat de stof het met poeder overdonsde gezicht niet raakt. Is de halsopening daarvoor te klein, dan windt men eerst een doek om het hoofd. Ten slotte verdient het aanbeveling, bij het opstaan altijd rekening te houden met kleine tegenvallers, zoodat het uiteindelijk geen jachten wordt. Niet alleen dat dit een slecht begin van een nieuwen dag is, maar bovendien loopt men gevaar in de haast nog allerlei onheilen aan te richten of er weinig verzorgd uit te zien.

AWA-
Recla

EEN SLOPPAKJE uit een wollen onderjurk

Dit sloppakje bestaat uit een broekje met lange pijpen en aangeknijpte voetjes en een truitje met hoogen boord en lange mouwen.

Deel A geeft de helft van het broekje; de lage taillelijn behoort bij het voorpand en de hooge taillelijn bij het achterpand hiervan. Ook de middenachter- en de middenvoornaad vallen niet te zamen, zooals u trouwens op het schema kunt zien.

Deel B geeft voor- en achterpand van het truitje, die eveneens geheel aan elkaar gelijk zijn, alleen de halslijn van het ruggand is hooger.

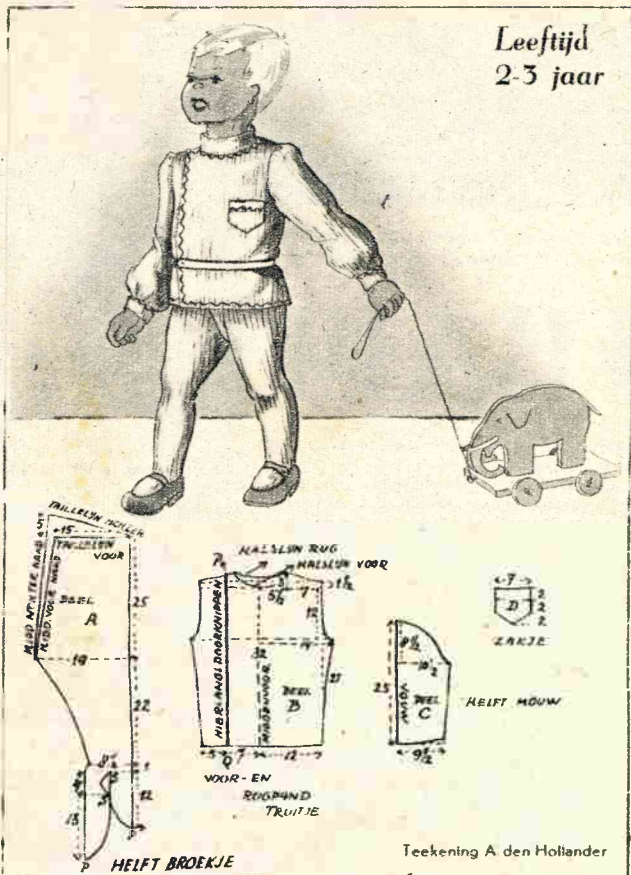
Bovendien wordt het voorpand onder den linkerschouder verticaal doorgeknipt; hier wordt namelijk de sluiting gemaakt van het truitje (zie teekening).

Deel C is de helft van het mouwtje en deel D het zakje.

Voor elk mouwboordje knippen we een reepje stof van 9 cm breed en 15 cm lang. Dit reepje wordt in de lengte dubbelgevouwen en zoodanig aan het mouwtje genaaid, dat het boordje een totale wijfde van 13 cm en een totale breedte van 3 1/2 cm krijgt.

Voor het halsboordje knippen we een reepje stof van 7 cm breed en 27 1/2 cm lang. Dit boordje wordt nu langs den hals genaaid en wel zoo, dat het bij de sluiting 1 1/2 cm oversteekt en een totale breedte krijgt van 3 cm. De twee smalle uiteinden van dit boordje sluiten we nu met drukknopjes op elkaar, evenals bij de sluiting van het truitje zelf.

Het broekje wordt nu aan den bovenkant

Leeftijd
2-3 jaar

Teekening A den Hollander

DE KUNST van het uit- en aankleeden

Het is heerlijk 's avonds zoo maar in je bed te kunnen rollen, maar nog veel plezieriger is het om 's ochtends, nadat de wakker je droomen wreedaardig verstoord heeft, nog een minuut of tien in het warme nestje te kunnen nasoezen. Dit is echter niet het eenige argument ten gunste van het des avonds ordelijk opruimen van de diverse kledingstukken. Hoofdzak is dat zowel slijtage als kreuken wordt tegengegaan, doordat we alles direct ophangen en opvouwen. Algezien nog van het feit, dat een slordige slaapkamer onrustig en ongezellig aandoet. De japon wordt wel direct ophangen, maar pas den volgenden ochtend in de kast om eerst voldoende te kunnen luchten. Indien mogelijk, trekt men nooit twee dagen achtereen dezelfde jurk aan. Voor het naar bed gaan worden kleine reparaties aan kledingstukken, die men den volgenden dag moet aantrekken, verricht.

Voor al kousen mogen niet slingeren, omdat men dan gevaar loopt dat ze blijven haken en gaan ladder. Practisch is het, alles klaar te leggen in de volgorde, waarin het den volgenden ochtend aantrokken moet worden. Bij het aankleeden is het voor velen een puzzle of men zich eerst moet kappen en opmaken en daarna pas de japon aantrekken of omgekeerd. Het beste is eerst de jurk aan te schieten en dan gebruik te maken van een kapmantel. In elk

GOEDE RAAD IS NIET DUUR

Alle correspondentie betreffende deze rubriek voorzien van het motto „Goede raad is niet duur” en met een ingesloten postzegel van 7 1/2 cent, te richten aan ons hoofdkantoor, Nassauaan 51, Haarlem, of een onzer bijkantoren.

BOORDEN.

„Nu ik niet meer over stijfjes beschik en ik toch graag de boorden van mijn man zou stijven, verzoek ik u mij te willen mededeelen, of er soms een andere methode toegepast kan worden,” zoo schrijven onze abonne's v. D. te Appingedam en B. v. W. te Amsterdam. Wij raden u aan aardappelmeel te gebruiken. U kunt hierbij op dezelfde wijze te werk gaan. Natuurlijk dient u er wel rekening mede te houden, dat aardappelmeel niet vergeleken kan worden met glansstijfjes.

DROGE BISCUITJES

kunnen mejuffrouw v. D. te Breda en mevrouw G. te Vleuten op de volgende wijze bereiden: 250 gram bloem, een theelepel bakpoeder, 150 gram basterdsuiker, 30 gram boter, een scheutje melk of water, desverkiezende een pakje vanillesuiker of wat citroensensce. Zeef de bloem met het bakpoeder, voeg er de overige ingrediënten aan toe en meng alles goed door elkaar.

gezoomd; door dezen zoom rijgen we een stukje elastiek of een bandje.

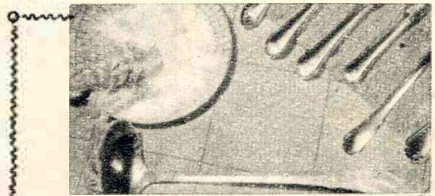
Bij het voetje moeten de letters S (zie schema, deel A) op elkaar vallen, evenals de letters P. De naden worden aan den binnenkant open gelegd en met flanelsteekjes vastgezet.

Met zigzagband of een dikken wollen draad in een afstekende kleur wordt het truitje ten slotte gezarneerd.

Kneed er onder toevoeging van een scheutje water of melk een soepel deeg van. Rol het uit tot een plak van 1/4 cm dikte. Steek er met behulp van een glas rondjes uit. Leg ze op een beboterde bakplaat en bak de koekjes in een matig warmen oven gedurende plm. 15 minuten lichtbruin en gaar. Neem ze van de plaat en laat ze bekoelen.

ELASTIEKEN KOUS.

Mevrouw v. W. te Apeldoorn kan haar elastieken kous wasschen in een lauw zeepsop en daarna inspoelen.

Bij gebrek aan spiritus kunnen we het zilver poetsen met een papje van krijt en water. Panoramastudio

EÉN RANTSOEN VOOR VIER PERSONEN

BLOEDWORSTKOEKJES (4 personen)

300 gram bloedworst (1 rantsoen), 2 aardappelen van middelmatige grootte, zout, peper, desgewenscht een stukje ui, een stukje boter.

Maak de bloedworst met een vork fijn. Rasp de geschilde en gewasschen aardappelen. Voeg hierbij de bloedworst, roer dit mengsel goed door elkaar. Maak het zoo noodig op smaak met wat zout of peper of surrogaat ervan. Roer er desgewenscht wat geraspten ui doorheen. Smelt

een stukje boter in een koekenpan. Leg van het worstmengsel kleine hoopjes in de pan, duw deze met een vork plat. Bak de koekjes aan beide kanten bruin en gaar in plm. 7 minuten. Leg ze op een verwarmden schotel en dien ze dadelijk op om te voorkomen, dat het korstje slap wordt.

BLOEDWORSTGEHAKT (4 personen)

300 gram bloedworst (1 rantsoen), 30 gram

haverhout of gortmout, een ui, een beetje paneermeel, boter.

Maak de bloedworst fijn met een vork. Laat de haverhout of gortmout enkele uren weken in water. Knijp haar daarna uit en roer de verkregen massa te zamen met den geraspten ui door de bloedworst.

Voeg, wanneer de massa te vochtig is, een beetje paneermeel toe.

Vorm van het mengsel ballen. Rol ze door

bloem en bak ze in de gesmolten boter aan alle kanten bruin en gaar.

BLOEDWORSTPASTEI (4 personen)

300 gram bloedworst (1 rantsoen), 30 gram gemengd meel, een stukje boter, 1 ui, een mespunt nootmuskaat of surrogaat ervan, 3 dl bouillon van beentjes getrokken of water, waarin een bouillonblokje is opgelost, een scheutje pikante tomatensaus of azijn.

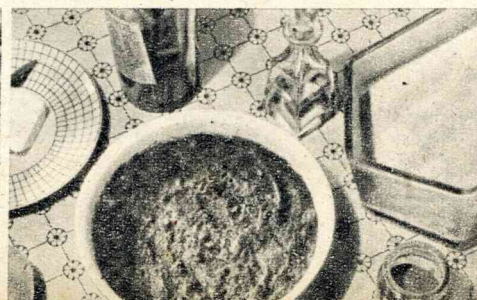
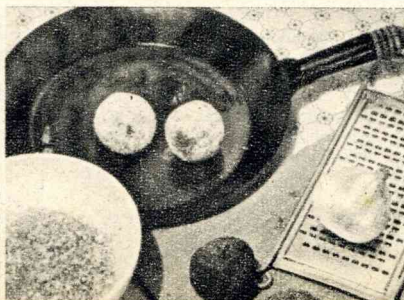
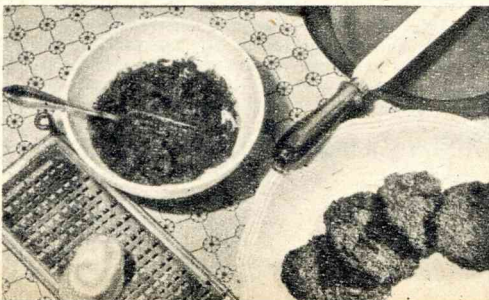
Verhit het gemengd meel in 'n droge koekenpan onder voortdurend omwerken met een vork tot het lichtbruin van kleur geworden is.

Smelt de boter in een braadpan, fruit hierin den gesnipperden ui en de nootmuskaat of het surrogaat ervan. Voeg het gebruijnde meel toe. Roer alles door elkaar en giet er vervolgens onder roeren den bouillon bij. Laat de saus gedurende 5 minuten doorkoken. Voeg er daarna de in blokjes gesneden bloedworst aan toe. Maak het gerecht op smaak met een scheutje pikante tomatensaus of azijn, laat het nog enkele minuten nastoven.

De fijngemaakte bloedworst wordt met geraspten aardappel vermengd

Bloedworstgehakt wordt met ge-weekte gortmout aangemaakt.

Bloedworstpastei kan heel goed als broodbelegging gebruikt worden. Panoramastudio

VERVOLG VAN BLADZIJDE 5

geleidelijk doken de herinneringen aan eens geleerde en geweten dingen in hem op.

Doch toen de weken verstreken, toen er dagen kwamen dat de lucht boven het Centraal Station brutaal blauw was en er iets in de atmosfeer lag, dat je bloed deed tintelen, toen werd hij vreemd onrustig.

Op zoo'n dag was het, dat Wouters weer op de kade verscheen.

„Daar benne we,” zei hij, terwijl hij tevreden naar de kraan opkeek.

„Als je er nou voortaan maar aan denkt, dat de laatste tree beneden is,” waarschuwde Jan Dekker.

Wouters klom de ijzeren trap op met een gezicht, alsof de fabriek van dit oogenblik af pas weer goed zou loopen.

„Dat hebben we aan dien neef van je te danken,” had Kee Wouters den vorigen avond tot Warmold gezegd. „Geef me zijn adres maar, dan gaan we hem eens bedanken.”

„Bij gelegenheid,” had Warmold beloofd en toen had hij vlug de kamer verlaten.

Dien avond hield Warmold het in huis niet uit. Een uitnodiging van Kee Wouters den avond met een spelletje kaart in den familiekring te slijten om „het” te vieren, sloeg hij af. Hij had een afspraak in de stad.

Hij greep zijn jekker en hoed en rende de trap af.

Het was een vrij zoete avond met een late, lichtviolet schemering tegen den westelijken hemel. De geluiden op straat leken opdringerig luid. In een plotselinge behoefte de grijze, al te drukke buurt te ontvluchten, sprong hij op een tram. Hij reed mee tot den Dam, sprong er daar weer af, liep een stukje, voelde zich soezig worden van het verkeer en nam, zonder te kijken welke lijn het was, een andere tram.

Op het achterbalkon stond hij toen te sussen, sturende naar de langsglijdende huizenblokken, totdat hij er genoeg van had en weer afstapte.

Hij stond op de Ceintuurbaan. Met een glimlach ontdekte hij het en nu hij er toch eenmaal was, liep hij maar in de richting van Annie's woning. Voor de huisdeur bleef hij staan. Wegenhuis stond er op het naambordje. Wegenhuis. Nu aanbellen en naar boven gaan en een kopje thee drinken met het kittige mevrouwje, misschien ook met Annie. Een knussen avond hebben met gezellig, luchtig gebabbel in de vriendelijke woonkamer.

Hij had zijn arm reeds gestrekt en den wijsvinger uitgestoken om op de bel te drukken, toen hij zich bedacht. Nee, nog niet. Nog niet? Dus toch eens? Van een vriendschap met Annie kan niets meer komen, dat weet je sedert Oudejaarsavond, en dan toch naar haar toegaan, alleen om te zeggen: Kijk, tot dit ben ik in staat geweest? Een kinderachtige voldoening. Goed, best, maar was het dan niet ook kinderachtig begonnen? Wat beteekent kinderachtig? En toch zou hij het doen.

„Sentimentele idioot,” zei hij hardop tot zichzelf.

„Bedoel je mij, vader?” vroeg een man, die eensklaps bleef staan.

„Nee, ik had het tegen mezelf,” mompelde Warmold.

„O, neem me niet kwalijk. Ik had het eigenlijk dadelijk kunnen weten.” En de man ging grinnikend verder.

Warmold liep door, een brug over, langs een kade. Hij zag de tintelende weerspiegeling van lantaarnlicht in het water der kade en dat kwam hem wonderlijk mooi voor.

Hij wandelde de Apollolaan op en bleef voor zijn woning staan. Een mooi huis, elegant en statig met die strakke crèmekleurige gordijnen achter de groote ramen. Hij liep een paar passen terug om een blik op de garage te kunnen slaan; door een der smalle raampjes zag hij een stuk van een spatbord. Zijn wagen.

„Wat doe je hier?”

Hij draaide zich om en zag een agent op de fiets bij het voetpad; hij hield zich met één voet op den grond in evenwicht.

„Ik woon hier.”

„Dat zal wel. Ik zou maar doorlopen als ik jou was.”

„Jawel, agent. Goeienavond.”

De agent bromde wat en bleef hem nog even nakijken. Pas een stuk verderop zag Warmold hem langsfietsen.

Een hoek, rechtsaf, doorlopen, weer rechtsaf en daar was het Concertgebouw. Ook dit bekeek Warmold, als had hij het nooit eerder gezien. Waarom had hij geen concerten bezocht dien winter? Waarom geen opera's gehoord en toneelstukken gezien? Waarom had hij alleen de smoezelige bibliotheekbeelden van vrouw Wouters gelezen en nooit getaald naar goed proza? Omdat hij elken avond doodmoes was geweest, omdat zijn gedachten altijd maar in een kringetje om één middelpunt gedraaid hadden, om zichzelf.

Maar waarom vroeg hij zich dat nu plotseling af? Waarom voelde hij dat nu opeens als een gemis?

Ja, ja, beste kerel, je moest leeren dat een verdiend stuk brood anders smaakt, beter, dan een gekregen stuk brood.

Zijn besluit was genomen. Er was geen reden meer in de Wittenburgerstraat te blijven. Wouters verdiende nu weer en Klaas, zijn oudste zoon, zou binnenkort ook op de kade komen werken. Daar had hij, Warmold Derelink, voor gezorgd. De Woutersen hadden de huur van

dat kamertje niet meer noodig en voor hem was het tijd, dat hij een ruimere en rustiger kamer zocht, waar hij meer tijd aan zijn technische boeken kon besteden en waar geen radiohutsot hem het lezen onmogelijk maakte.

Den volgenden dag reeds sprak hij er met Wouters over.

„Dat spijt me, kerel, want je was een ordelijke huurder, maar je hebt gelijk. Het is het beste voor allemaal.”

NEGENDE HOOFDSTUK

Monsieur François Aristide Marie Perquin, geboortig uit de Provence, doch door een ironische lotsbeschikking als directeur der Fondries d'Aublincourt S.A. in Aublincourt in Noord-Frankrijk terechtgekomen, had besloten dit voorjaar eenige klanten en leveranciers in Nederland te bezoeken.

De zakenman in monsieur Perquin bewonderde de Nederlanders, de ingenieur in monsieur Perquin achtte de Nederlanders, de Provençaal in monsieur Perquin begreep de Nederlanders niet. Deze menschen beheerschten zich. Très bien, maar was het nu beslist noodzakelijk je eeuwig en altijd te beheerschen, je constant te beheerschen? In Eindhoven ging het nog. Zeker, ze waren ook daar al zuinig met een gullen lach en een grap, maar goed, beter iets dan niets. Maar in Amsterdam...! Ah non, c'est insupportable! Dat is ondraaglijk.

Hij was den vorigen middag aangekomen, had zijn intrek genomen in l'Europe en gedineerd ten huize van madame en monsieur Belger (uitgesproken: Belzee). Charmante menschen, beschaafde menschen, maar als je aan tafel eventjes, heel eventjes, een beetje Provençaalsch werd en wat gesticuleerde en op de derde versnelling sprak, en je zag dan die gezichten met den beminnelijken spot in de oogen, dan riep je je toe: remmen, in vredesnaam remmen, anders verslijten ze je voor gek.

En nu liep hij met monsieur Belger (Belzee). Sjollema (klemtoon op de laatste lettergreep en Holwerd (Olvèrs) op de kade en stelde hevig belang in de haveninstallatie der fabriek. Parbleu, dat konden ze, de Nederlanders, van havens hadden ze verstand, dat kon je aan ze overlaten.

Hij vroeg veel, algemeene dingen eerst, die de directeurs van Holwerd wel konden beantwoorden, later technische bijzonderheden, die al een grootere kennis van het leven op de kade vereischten.

„Un moment, monsieur Perquin,” zei Holwerd en plotseling zette hij zijn stem uit: „Roep den walbaas eens.”

De roep werd doorgegeven: „De baas.” „Derelink.”

Sjollema keek even verbaasd op, toen hij den naam Derelink hoorde, wilde Holwerd wat vragen, maar bedacht dat dit onbeleefd was in tegenwoordigheid van een vreemdeling die het Nederlandsch niet machtig was. Hij kon dat trouwens altijd later nog doen.

Derelink kwam. Een middelgroot figuur in een korten jekker, waaronder twee broekspijpen met gekreukte plooiën en twee plompe, vette laarzen. Sjollema's oogen werden grooter en even trilden zijn lippen, maar hij zei niets.

„Hier, meneer Perquin wenscht een paar dingen te weten. Ik zal zijn vragen en jouw antwoorden wel vertalen,” zei Holwerd en zijn gezicht straalde nog harder dan anders.

Warmold knikte. Monsieur François Aristide Marie Perquin vroeg iets. Een ingewikkelde zin was het met technische termen er in, die ook de personeelschef van een machinefabriek maar niet altijd dadelijk in het Fransch weet.

„Ja... eh... wacht 'ns...” stotterde Holwerd en nu keek hij ongelukkig.

Warmold hielp hem. In vloeiend Fransch gaf hij antwoord.

Perquin's oogen werden uog grooter en een oogenblik staarde hij den man tegenover zich sprakeloos aan.

„Ah, maar u spreekt uitstekend Fransch. Waar hebt u dat geleerd? Bent u in Frankrijk geweest?”

„Oui, monsieur, in Parijs.”

„In Parijs?” Er begon geestdrift in Perquin's stem te komen. „Hebt u gewerkt in Parijs? Waar hebt u gewerkt?” vroeg hij vlug.

„Bij de Opera.”

„Comme mécanicien?”

„Non, monsieur, comme spectateur.”

Belger, Sjollema en Holwerd verstarde; ze verstarde elk op zijn manier. Belger's houding werd stijver; hij hield even den adem in en wierp Warmold een strengen blik toe. Groote hemel, wie was deze brutale, Fransch sprekende walbaas? Sjollema neep de lippen oopen en keek strak voor zich uit op den grond. Holwerd staarde roerloos schuin omhoog naar de grijze lucht, als ging dit alles hem niets aan.

Monsieur Perquin schaterde. Hij was goed. Hadden de heeren dat gehoord? Zuiver was hij. Hij had in de Opera gewerkt, niet als mécanicien, maar als toeschouwer. Hahaha! Aardig, alleraardigst.

In zijn hart vond Perquin het eigenlijk niet eens zoo'n bijster geestig grapje, maar het was een genot je even te kunnen laten gaan, even luid te lachen en op rappe zinnen een vlug antwoord te krijgen.

WORDT VERVOLGD

Op goede zeep staat **Dobbelman**

Daar, waar het op het bijzondere weerstandsvermogen van den draad aankomt en men hoogen prijs stelt op de duurzaamheid van materiaal en naad, naait men ook heden met zijde. Gütermann's naaizijde is trekvast, elastisch en kleurecht.

Gütermann Naaizijde

... gebruike men alleen waar het van belang is.

KOFFIE - THEE - KOFFIE - THEE - KOFFIE

Kahrel

DE VAKMAN

OOK VOOR SURROGAAT

Zoo nu en dan een béétje strijken is verkeerd!

Het geeft meer last en kost meer stroom!

Een onseilbare Schoonheidskuur!

GEEF uzelf thuis een behandeling met het Yeast-Pac schoonheidsmasker. Huidverjonging door middel van actieve Derma-gist. Rimpels, puistjes en meeters verdwijnen, de huid wordt soepel als satijn. Verpakkingen van f.0.40, f.1.- en f.2.-

Yeast-Pac

KUYPERS & Co.
Prinsengr. 983, A'dam

Strijk alles in één keer en schakel, als U bijna klaar is, den hout reeds uit! Zóó spaart Ge uw kostbaren stroom. Maar ook op licht valt licht te bezuinigen! Laat geen lamp onnoodig branden. Stofzuig wat minder vaak en dan wat zorgvuldiger. Zóó kunt U nog meer dan één kwart besparen.

Haal meer warmte uit minder kolen!

Norm. tube 35 ct.
Groot tube 65 ct.

MEDINOS

capillair-actieve tandcream

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

Menschen die kouvatten....

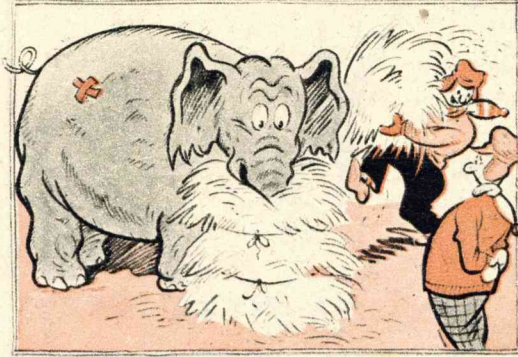
Die zullen er altijd zijn, zegt de apotheker. Zoo gauw U zich wat grieprijg gaat voelen, neem dan **CACHETS BONNEMA** in huis. Zij werken koortsverdrivend en nemen terstond den hoestprikkel weg. - Bij ernstige gevallen echter: Uw dokter!

Bonnema

met Nacereinovo „Bonnema”
(C₂₅ H₃₁ NO₈ HC₁)

ZWITSAL FABRIEKEN

TOT LEERING ENDE VERMAECK!

„De baas is bang, dat het vannacht gaat vriezen!”

DAT MAAKTE VERSCHIL

Mina, je hebt van het bureau van mijn man nog geen stof afgenomen.”
 „Ja zeker, mevrouw!”
 „Niet waar, Mina, want daar middenop ligt nog aardig wat stof.”
 „Dat is geen stof, mevrouw, dat is sigarenasch.”

„Heeft u geen grootere palmen? Ze zijn bedoeld om er de muzikanten achter te verbergen!”

TACT

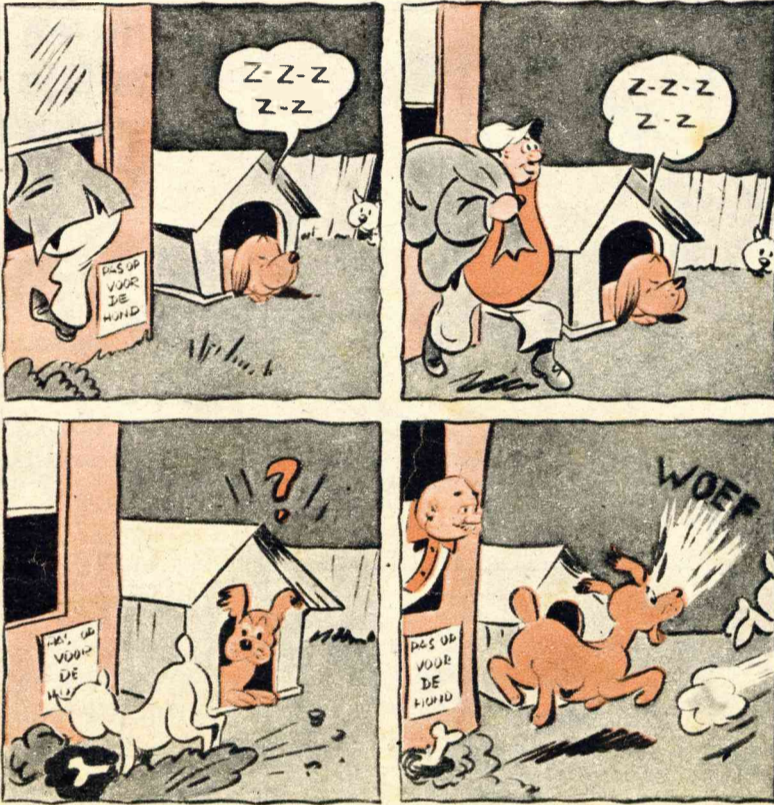
Vader, wat is tact?”
 „Tact, mijn zoon, is hetgeen 'n ouden man er van terughoudt een jeugdig uitziende dame met rose wangen er aan te herinneren, dat zij eenmaal als kind samen hebben gespeeld.”

WRAAK

Hij: „Ik heb eindelijk heelmaal geen zin om naar de Jansens te gaan.”
 Zij: „Ik ook niet. Maar stel je eens het plezier voor, dat zij hebben als wij hen afzeggen. Dat genoegen gun ik hun niet.”

DOUCHE

„Gisteren heb ik mijn eerste piano-avond gegeven. De mensen hebben net zoo lang toegiften afgedwongen, totdat ik ten slotte geheel uitgeput in elkaar zakte.”
 „Verschrikkelijk! Hoe kan 't publiek toch zoo wraakzuchtig zijn.”

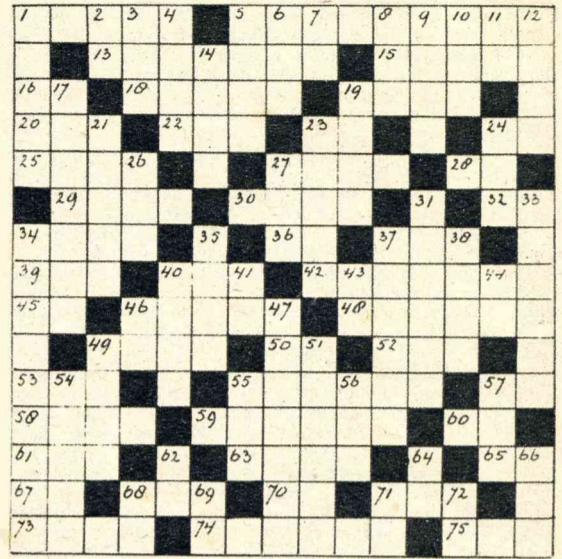

De waakhond. Teekeningen: Fr. Piet, Deike

KRUISWOORDPUZZLE

HORIZONTAAL:

- 1 strijdperk
- 5 Europeesch land
- 13 soms
- 15 verdieping
- 16 getij
- 18 bloem
- 19 klein vaartui
- 20 drinkgerei
- 21 lidwoord
- 23 familielid
- 24 voegwoord
- 25 palmwijn
- 27 bint
- 28 maat
- 29 stad
- 30 drank
- 32 zangnoot
- 34 plant
- 36 lidwoord
- 37 belemmering
- 39 wapen
- 40 opening
- 42 treurigheid
- 45 vaartui
- 46 lawaaimakend voorwerp
- 48 volksdichter
- 49 bezit
- 50 voorzetsel
- 52 huisdier
- 53 Geldersch dorp
- 55 lichtgeraakt
- 57 voertuig
- 58 verbrandingsproduct
- 59 familielid
- 60 bevestiging
- 61 slaapje
- 63 oogst
- 65 wiskundig getal
- 67 voertuig
- 68 riviertje
- 70 muzieknoet
- 71 gewicht
- 73 zwarte
- 74 bewoner van zeker werelddeel
- 75 bloeiwijze

- 9 levensbehoefte
- 10 opening
- 11 landbouwwerktuig
- 12 familielid
- 14 voedsel
- 17 edelvrouw
- 19 vogel
- 21 stad in Frankrijk
- 23 schildersgerei
- 24 boom
- 26 voorhanden geld
- 27 nachtlegger
- 31 wettelijk
- 33 verbetering
- 34 Nederlandsche stad
- 35 voordeel
- 37 deugniet
- 38 lichaamsdeel
- 40 talent
- 41 voorzetsel
- 43 rijschool
- 44 en dergelijke
- 46 zonnegod
- 47 Rijnrots
- 49 warm
- 51 een der Gorgonen
- 54 rivier in Portugal
- 55 bovenste deel
- 56 waanzinnig
- 57 zoogdier
- 62 voorzetsel
- 64 rivier in Italië
- 66 Europeaan
- 68 bijwoord
- 69 familielid
- 71 geheel de uwe
- 72 voorzetsel

OPLOSSING VORIG NUMMER:

Tap, brassen, nat, oker, appel, Rome, leder, pen, sater, nek, bek, regen, o, lepel, oer, n, p, pa, lente, era, sa, red, k, eendekker, Agis, Arras, soda, Pietermel, f, kas, er, are, nagel, no, n, t, anl, talon, l, pasta, gis, ven, panko, keg, beton, prel, parel, Nero, pin, baronie, lak.

SCHERP

Ik moet toegeven, dat ik ook mijn fouten heb,” zei de echtgenoot op een toon, welke alshalve onderdanig klonk.
 „Ja,” snibde zijn vrouw, „en volgens jouw meening zijn de fouten van jou beter dan de deugden van andere mensen.”

Rechts: „Toen je om haar hand vroeg, heb je toen niet gezegd, dat je haar onwaardig was? Zooiets maakt altijd een goeden indruk!”
 „Ik wilde het juist zeggen, doch toen zei zij het al!”

VOOR DE JEUGD

